

Yhdistyksen jäsenyys

Yhdistyslain mukaan päätösvalta yhdistyksissä kuuluu sen jäsenille.

Jäseneksi liittyminen

Yhdistyslaki 12 § (3.2.2023/135)

Sen, joka tahtoo liittyä yhdistyksen jäseneksi, on ilmoitettava aikomuksestaan yhdistykselle. Jäseneksi hyväksymisestä päättää hallitus, jollei säännöissä ole toisin määrätty.

Säännöissä voidaan myös määrätä, että hallitus päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.

Jäsenyys määritellään yhdistyksen säännöissä

Jäseneksi hyväksyminen on yleensä hallituksen tehtävä, mutta yhdistyslain muutoksen myötä hallitus voi myös valtuuttaa jonkin tahon hyväksymään jäsenet, esim. yhdistyksen sihteerin. Tämä edellyttää sitä, että asia on kirjattu yhdistyksen sääntöihin.

Hallituksen on myös tällöin päätettävä hyväksymismenettely ja hyväksymisen edellytykset.

Jäsenen eroaminen ja erottaminen

Myös jäsenen eroilmoituksen jättämistä helpotettiin yhdistyslain uudistuksessa.

Hallitus voi päättää, että eroilmoituksen voi ottaa vastaan myös muu taho kuin hallitus ja että ilmoituksen voi tehdä myös muulla todisteellisella tavalla kuin kirjallisesti.

Jäsenen erottamista ei voi edelleenkään delegoida, vaan se on hallituksen tehtävä.

Jäsenluettelo/Jäsenrekisteri

Yhdistyslaki 11 § (8.5.2020/336) Jäsenluettelo

Yhdistyksen jäsenistä on pidettävä luettelo. Luetteloon on merkittävä kunkin jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka.

Jäsenrekisteriin voidaan merkitä nimen ja kotipaikan lisäksi mm.

- jäsenen yhteystiedot
- Ikä, syntymäaika
- Tieto ammatista tai koulutuksesta
- jäsenellä olevasta erityisosaamisesta

Olennaista on, että yhdistyksen tulee aina voida perustella jäsenistölleen kerättävien tietojen tarpeellisuus yhdistyksen jäsenasioiden hoidon kannalta. Henkilötietoja ei tulisi kerätä ikään kuin varmuuden vuoksi vaan suunnitellusti ja tarveharkintaisesti.

Jäsentietoja voidaan tallettaa vain jäseniksi liittyvistä ja tiedot tulee hävittää, kun henkilötietolain tarkoittamaa rekisteröintiperustetta ei enää ole eivätkä tiedot ole toiminnan kannalta enää tarpeellisia.

Jäsenen erotessa tiedot tulee pääsäännön mukaan hävittää sen jälkeen, kun jäsenyysasioiden hoito ei enää tietojen säilyttämistä edellytä.

Erikseen joudutaan arvioimaan tilanteet, joissa muu laki edellyttäisi jäsentietojen säilyttämistä.

Muita yhdistyksen käyttämiä rekistereitä voi olla mm.

- **Yhteystietorekisteri**

Kyläläisistä koostuva yhteystietorekisteri. Sähköpostit, WhatsApp ryhmät ym.

- **Osallistujarekisteri**

Tapahtumaan ilmoittautumisesta muodostuu rekisteri, johon kerätään tietoa osallistujasta. mm. yhteystiedot, ruoka-aineallergiat.

Tietosuoja

Tietosuoja-asetuksen periaatteita:

- **Henkilötieto**

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikenlaisia tietoja, jolla voidaan tunnistaa joku henkilö.

Nimi, osoite, sähköpostiosoite, syntymäaika henkilötunnus, auton rek. nro, jne.

- **Henkilörekisteri**

Henkilörekisterillä tarkoitetaan mitä tahansa listaa, luetteloja tai tiedostoa, jossa on henkilötietoja. Jäsenrekisteri, hallituksen jäsenten yhteystiedot, vapaaehtoisten luettelo, tapahtumiin osallistujien tai jäsenkyselyyn vastanneiden yhteystietolistat.

Se voi olla sähköinen taulukko tai ohjelma, kortisto, joukko paperitulosteita mapissa.

- **Henkilötietojen käsittely**

Henkilötietojen käsittelyllä tarkoitetaan henkilötietoihin kohdistuvia toimenpiteitä:

keräämistä, tallettamista, järjestämistä, käyttöä, siirtämistä, luovuttamista, säilyttämistä, muuttamista, yhdistämistä, suojaamista, poistamista, tuhoamista.

Tietosuoja-asetuksessa on kuusi eri perustetta, joilla henkilötietojen käsittely on mahdollista:

- rekisteröidyn suostumus
- sopimus
- rekisterinpitäjän lakisääteinen velvoite
- elintärkeiden etujen suojaaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä tai julkinen valta
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus ei edellytä rekisteri- tai tietosuojaselosteen laatimista, toisin kuin 2018 saakka voimassa ollut henkilötietolaki.

Rekisteröityjä täytyy kuitenkin informoida henkilötietojen käsittelystä ja organisaatiolla on oltava kyky osoittaa noudattavansa asetusta.

Näiden toteuttamiseksi tietosuojaselosteen laatiminen on hyvä ratkaisu.

Rekisterinpitäjän laatimassa selosteessa on oltava kaikki seuraavat tiedot:

- Rekisterinpitäjä ja tietosuojavastaava
- Käsittelyn tarkoitukset
- Kuvaus rekisteröityjen ryhmistä ja henkilötietoryhmistä
- Ryhmät, joille henkilötietoja on luovutettu tai luovutetaan
- Tiedot henkilötietojen siirtämisestä kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle
- Tietojen säilytysajat
- Kuvaus turvatoimista